

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Malvm Svmmi Mali Sive De infinita grauitate peccati
mortalis Libri Qvinq[ve]**

Pelecyus, Johannes

Monachii, 1615

Ad Christianum Lectorem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52025](#)

in-
si-
nij,
Io.

cel-

le-

Ad Christianum Lectorem.

Cum Ecclesiæ militantis (ut
hodiè est) miseranda ima-
go animum subit meum,
eamque, Candide Lector, plus & plus
perlustro meditatione, non possum non
intimis communeri sensibus, & pro-
pemodum dolore confici, nimirum il-
lam pulcherrimam Sionem, ad omnem
splendorem olim factam, tot inclytam
virtutibus atque mysterijs, terram be-
atam ac florentem Israel, sanctam ciui-
tatem, unam atque unice dilectam
Christi sponsam, in hoc usque tempus
tam indignè haberi, tam turpiter fœ-
dari, tam sacrilegè per summam iniu-
riam incestari. In eam insurgit perdu-
ellus ille, & iuratus Dei hostis Cacodæ-
mon, qui olim de cælo præcipitatus in-
numerabiles spirituum legiones auil-
sas, velut sidera, æternâ caligine de-
mersit. Iam inde maiore inflamatus
odio iraque, conuulsis fractisque orci
claustris, eandem tempestatem & stra-

A 6 genz

Praefatio

gem totis quatuor orbi plagiis, ingenti
et deplorando danno, per omne genus
fraudis, mendaciorumque fucamenta
immitit editque. Oppugnat ignobilis
Deorum innumerabilium turba, quos
longa etas temporum, et tradux su-
persticio, et cultus vario ceremoniariori
ritu legibusque comprehensus, apud
cæcas gentes fecere magis timendos. La-
cessit perfidia Hebraeorum, quæ necdicit
ad meridiem veritatis, et lucentis Eu-
angeli solem debilitari penitus aut de-
liri omnis potuit. Verberat et quasi
machinis suis, quæ diuinam perdidit,
et perdidit humanam fidem hæresis.
Deniq; extrema malorum, ipsum im-
manissimum malum peccatum mor-
tiferum meditatur, dum vastitatem,
turbinem, exitum saeuo paſſim aspectu
permiscet; et ita quidem, ut iam nunc
omnibus ferè defoliata ornamentis in-
consolabili luctu deserta humiliſque
ræcat ciuitas frequentissima inquili-
Trem. 2.1. nis, & quæ erat, juxta Prophetam,
domi-

ad Lectorem.

domina gentium, princeps pro-
uinciarum, regina nationum, vi-
dua sit facta, sub tributo, caligi-
ne obiecta. Hec mihi quomodo
Cap. 4. 4
obscuratum est aurum? quo-
modo mutatus est color opti-
mus? quomodo filij Sion incly-
ti amicti auro primo, reputati
sunt in vasa testea, opus manu-
um figuli? quomodo dispersi
sunt lapides sanctuarij in capite
omnium platearum? quomodo
P. 41. 8.
abyssus peccati abyssum inuo-
1ob. 7. 1.
cat in voce cataractarum? quo-
modo militia hominum super
terram malitia facta est? *Vivit homo*
quasi sine Deo, vel quasi Deus esset
lignens, aut lapideus; qui insipiens
non deest, qui dicat: non est De-
Ps. 13. 1.
us; vel, si verbis confitetur, fa-
Ad 1 Tim. 1.
ctis tamen negat. *Liber mihi hoc*
loco cum Hieremia sanctissimo exclu-
mare: Quis dabit capiti meo a. *Cap. 9. 8.*
quam, & oculis meis fontem la-

A 7 ch. y.

Præfatio

chrymarum, & plorabo die ac
nocte imperfectos populi mei?

Cap. 2. 1. 2.

19.

Et cum loele ululare in monte san-
cto, cumque habitatoribus ter-
ræ conturbari, & clamare, quia
ignis comedit speciosa deserti,
& flamma succedit omnia ligna
regionis. sed unde tam agrestis &
barbara peccandi libido atque licentia?

Ex ignorantia, quæ erroris est mater,
lucus noverca, iniquitatis nutritrix. Nescit
videlicet homo, a malitia sua excœca-
tus, & in obscuro, sicut mortuus seculi
collocatus, quanta sit gravitas & pra-
uitas peccati lethiferi. Id per seruum

suum Dominus mentium illustrator
his verbis indicat: Propterea du-

Ez. 5. 13.

ctus est captiuus populus meus,
quia non habuit scientiam. Quo-
modo ductus est? quasibos: quo ductus
est? ad victimam & lanienam, ad in-
fernī præsepia, ab interioribus ad exte-
riores, easque sempiternas tenebras.
Quanta vero peccati mortalis gravitas

illa

ad Lectorem..

illa est prauitas est? Tanta, si rem ad
veritatis libellam exigamus, quantum
Deus exploratam habens suam mai-
statem, cognoscit, isque solus; quicquid
enim vel beatæ mentes, vel mortales
de ea cognouerint, minus semper est.
præ eo quod præterea cognosci posset, idq;
in infinitum. Tanta est, ut Deum ip-
sum propemodum in admiratione ad-
ducat supremum, quasi nullis medi-
tandi finibus circumscribi aut contra-
hi aliquando posset. Id quod Propheta
Hieremias suis oraculis in hæc verba
intexuit: Et locuta es, & fecisti Cap.3.5.
malum, & potuisti? Et: Num- Cap.2.14.
quid seruus es Israel, aut verna-
culus, quare ergo fact⁹ es in præ-
dam? Tanta est, ut Deus, si ita loqui
fas sit, non credat peccatum in quempi-
am hominem cecidisse. Id quod clare his
Moysis verbis significatur. Clamor Gen.18.20.
Sodomorum & Gomorrhæorū
multiplicatus est, & peccatum
eorum aggrauatum est nimis,
descen-

Præfatio

descendam & videbo utrum clā-
morem, qui venit ad mē; opere
compleuerint, an non est ita ut
sciam. Tanta est, ut ad eius iustam
abolitionem, necessarium fuerit unige-
nitum Dei filium, Dominum nostrum
ēsū Patris in terras descendere, na-
turam humanam assumere, & per
omnem vitam diros & duros labores,
ac mortem tandem ipsam, ignominie
summae plenam, crucis nimirum susti-
nere. Tanta est, ut, D. B. filio auctore,
homo impius & conseleratus, Ange-
lis se inuisum reddat, & à se, quantū
in ipso est, psos ableget. Curauius,
auunt ipsimet Babylonem, & non
est sanata, derelinquamus eam,
& eamus vñusquisque in terram
suam, quoniam peruenit usque
ad cœlos iudicium eius, & de-
vatum est usque ad nubes. Tanta
est, eius ut exagrandi exagitandique
finem nullum illi faciant, qui in Eccle-
sia floruerunt sancti Dei Prophetæ. Plo-

ravis

Hom. 18
Ps. 33.

ad Lectorem.

ravit Esaias peccata Babylonis, Hieremias iniquitatem filiae Sion, Ezechiel sceleras & abominationes Aegypti & Tyri, Oseas & Amos flagitia Samariae, alij alia. Tanta est, ut Apostoli, gloria Christi, eodem imbuti spiritu, nec blanditiis bonorumq; promissionibus, nec tormentis maximis propositis, & inflatis, adduci unquam potuerint, quo vel tantillum de fidei integritate simulando remitterent, peccatoque adeo impietatis sacrilege se contaminarent, Tanta est, ut Martyres incliti, universa ecclie spectante curia, tormentorum atrocium varietate, paenarum exquisitissimarum acerbitate, seuissimarum cædium immanitatem, suppliciorumq; crudelitatem, fortiter & infracto animo perferre, quam Deum graui aliquo peccato offendere maluerint, ingenti sua gloria pariter & victoria. Tanta est, ut Patnes Orthodoxi, pietate iuxta ac doctrina præcellentes, ingenij sui nervos omnes intenderint, stylumque

exad-

Præfatio

Lib. I. de
Simil. c. 190

exacuerint, mortiferi ut peccati graui-
ratem & peruersitatem infinitam ad-
umbrarent certe, si non explicarent. Ex
omnibus vel unum Anselmum au-
diamus, cuius haec sunt verba: Si hinc
peccati pudorem, & illinc cerne-
rem inferni horrorem, & vni eo-
rum necessario haberem immor-
gi, potius me in gehennam im-
mergerem, quam peccatum in
me immitterem; mallem enim à
peccato purus infernum intrare,
quam peccati sorde pollutus cæ-
lorum regna tenere. Tanta deniq;
est, mirus ut in omnibus sanctis aliis
ardor semper apparuerit, quo & ver-
bis, & factis peccati mortalium maliti-
am & impietatem immensam se auer-
sari atq; execrari ostenderent. Nec sine
causa; Ob peccatum enim Angeli, qui
iuxta Ezechielem 28. in deliciis para-
disi fuerunt, rudentibus inferni detra-
cti, quemadmodū D. Petrus loquitur,
2.2. traditi sunt, in tartarum crucian-
di. Ob

ad Lectorem.

di. Ob peccatum primus parens noster
Adamus, innumeris naturæ & gra-
tiae donis, paradisiq; possessione spoliatus
& perpetuo exilio damnatus, labori-
bus, sudoribus, & sexcentis alijs detri-
mentis, morti etiam, vñā cum coniuge
& posteritate omni subiectus fuit. Ob
peccatum totus terrarum orbis, præter
octo hominū capita, undis superflusus,
copercys, absorptus; & cum terra, ut
Scriptura loquitur, Gen. 6. disperditus
fuit. Ob peccatum vel triū homi. Dei
gratia & amicitia, infusis ferè virtu-
tibus omnibus, beneficiorum meritis,
cæliq; tandem hæreditate spoliatur, de-
formisq; & mōstri similis gehennæ hæ-
res, teterrimorumq; spirituum socius
æternū constituitur. Hac omnia, quām
graue, quamq; execrandum peccatum
sit indicant, non tamen explicant; pro-
lixius proinde & enucleatiū ex S.
scripturæ thesauris, Sanctorum Paeris
scriptis, & recentiorum Theologorum
commentacionibus, veluti lucidis side-
ribus

Præfatio

ribus excutienda est, tum ut rei, quam
tractandam suscepī, maior fides cōstet,
tum ut cognitio hæc tam utilis, tamq;
necessaria, ad communis salutis usum
accommodation exīstat. Id quod ego his
meis lucubrationib^o facere conor. Quod
si parum ex ordine, in quo summū mo-
mentū esse solet, & quemadmodū Le-
ctoris pīj studium, & utilitas postular,
minus clare ac distinctē id factū sit, ni-
bilq; quod quidē emineat, elaboratum,
aut iudicio quodeniteat, tersum à me
afferatur, veniam spero dabit libenter,
erit fersican qui inchoatū opus, & pri-
mis lineamentis ductis rude & impo-
litū absoluat, coloribusq; & pluribus,
& illistroribus, ad Dei Op. Max. Vir-
ginisq; sacrosancta gloriā, communēq;
vulnare pingat, viuaciusq; & accura-
tius exprimat. Interim tu vale pie Le-
ctor, & quicquid in hoc labore meo, qui
exiguus non fuit, bonum rectumq; re-
pereris, id omne Deo, à quo profectum
est, tribue; si malum erratumque à me
posse

ad Lectorem.

positum fuerit, ut esse multa minime
dubito, inscitiae incuriaq; mea adscri-
be, & pro me assidue ora.

PROGRAMMĀ.

De Summi mali origine & Auctore.

COLCHICA nondū collas templē ant TOXICA Galles,
Vulgarantq; suam nulla VENENA luem;
Ductus ab extremo cūm deniq; CERBERVS orco
Primus in HUMANAS intulit illa PLAGAS.
Quippe salutiferos VOMITV dum confundit agros,
Edidit infectum mox ACONITA solum.
Inde LVEM pecorum miseri luxere Coloni,
Et festinatas rustica turba NECES.
Hac mihi FABVLĀ erat: Sed post quām proditor alio
Decidit è celo LVCIFER, HISTORIA est.
Ille q̄bi lethifero maculauit SIDERA fastu,
Imbuit humanos hac quoq; PESTE sinus.
Serpere mox cœpit, mentesq; repente per omnes
Grassari miseris plurima NOXA modis.
Hinc inimica furunt alternis IVRGIA rixis.
LINGVA venenatas hinc mala figit acus.
Inde CUPIDINEIS feriuntur CORDA sagittis,
Et picea tendunt in suā FVRTA manus.
Ebria quin etiam Bacchao GVTTVRA succo,
Et stygio turgent secula SUPERBA notho.
Traxerit ex imo mala MAXIMA CERBERVS ORCO,
Transit HIC ex ipso DETERIORA POLO.